

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa

tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekokelelmille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Carelicumin viikonloppuaukioloista luopuminen
Toteutusvaihtoehto 1	Joensuun kaupunginhallitus päätti 2.10.2023 § 366 osallisuus- ja vetovoimalautakunnan talousarviokehyksestä vuodelle 2024. Kehyksessä on talouden sopeutustoimena Carelicumin aukioloaikojen supistaminen. Tällä hetkellä Carelicumin asiakaspalvelu on avoinna päivittäin maanantaista lauantaihin ja lisäksi Pohjois-Karjalan museo Hilman lipunmyynti Carelicumissa on avoinna sunnuntaisin. Viikonloppuisin asiakaskunta on koostunut pääasiassa museon vieraista, sekä kaupunginorkesterin ja -teatterin lippujen ostajista. Joensuun joukkoliikenteeseen liittyvä asiakaspalvelu on tälläkin hetkellä viikonloppuisin suljettu. Pohjois-Karjalan museo sulkee ovensa Carelicumissa 13.12.2023 ja sopeutustoimena Carelicumin asiakaspalvelun viikonloppuaukioloista luovutaan 1.1.2024 alkaen.
Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Osallisuus- ja vetovoimalautakunta/ kaupunginvaltuusto
Arvioitu päätösaikataulu:	joulukuu 2023
Valmistelijat:	aluekoordinaattori, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö

Valitse vaikutusten ennakoarvointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppistä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset

☒ Kyllä

2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät

☐ Kyllä

3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö

☐ Kyllä

4. Kaupungin talous

☒ Kyllä

5. Ympäristö

☐ Kyllä

6. Yritykset

☐ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Vanhukset tai muut henkilöt, joille digitaalisten palvelujen käyttö tuottaa hankaluuksia.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

--

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

Suurin osa Carelicumissa tapahtumalippuja ostavista on ikäihmisiä. Vaikutukset asukkaisiin ovat kuitenkin vähäiset, sillä lipunmyynti on edelleen auki viitenä päivänä viikossa ja Joensuun ja kaupunginorkesterin lippuja voi Carelicumin kiinni ollessa ostaa Lippupisteen verkkokaupan lisäksi Koskikadun R-kioskista.

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

--

Työikäiset

Ikäihmiset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.10 Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

☐ Kyllä

☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Lausuntoa ei pyydetä, mutta Carelicumin uusista aukioloajoista järjestetään asiakaskysely syksyn 2023 aikana. Kyselyssä kartoitetaan, minä kellonaikoina palvelua tulisi arkipäivisin Carelicumista saada.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Vaikutukset kuntalaisiin ovat vähäiset, sillä palvelua on edelleen saatavissa verkossa ja myös fyysisenä palvelua R-kioskeilla.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Carelicumin viikonloppuaukioloaikoina työssä on ollut määräaikaisia keikkatyöläisiä ja viikonloppuisin töissä on ollut myös vakituista henkilöstöä. Töissä täytyy olla jokaisena päivänä kaksi henkilöä (palveluneuvoja ja vahtimestari). Kun Carelicum on avoinna maanantaista perjantaihin, voidaan talousarviosta poistaa määräaikaisille työntekijöille varattu 40 000 euron määräraha. Tulovaikutukset ovat vähäiset, sillä todennäköisesti asiakkaat ostavat kuitenkin lippunsa jonain toisena päivänä tai muun kanavan kautta.

Investoinnit

Velkaantuminen

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

16.10.2023

Nimi

Anni Koskeli-Ratamaa

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

anni.koskeli-ratamaa@joensuu.fi